

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ad hæc verba Epistolæ, quæ hoc die legitur. Hæc est victoria, quæ vincit
mundum, fides nostræ. Quanta olim erat fidelium gloria, mundum vincere;
tanta modò est ignominia, vinci à mundo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

ri seu peccatum foventi suum, parum prodes-
 ser se in Christi plagas abdere, cum per peccat-
 um hosti ansam præberet; sic planè si quis
 deponat peccatum, sicut verè is deponit, qui
 de peccato dolet, ita se fortem & robustum
 sentit, dum in Christi vulneribus delitescit, ut
 si totus eò infernus erumperet, toti unus in-
 ferno resisteret. Ac proinde si quod de prote-
 ctione Christi sentitur gaudium, ut certè sen-
 titur magnum, tantò illud erit majus, quantò
 erit major de peccato tristitia, quia eo deletò
 nil restat, quod protectionem divinam possit
 infirmare. Huc enim aptè referri potest, quod
 dicebat Achior Holoferni, de Judæis, quoties-
 cunque pœnituerunt se recessisse à cultura Dei
 sui, dedit eis Deus cœli, virtutem resistendi.

Judith. 5.

Quantum itaque participare, volueris de
 illo gaudio, quo de fontibus Salvatoris, salu-
 tates hauriuntur aquæ, tantò te cuiusvis pec-
 cati magis pœniteat, & reddetur tibi lætitia
 salutaris Dei, & spiritus principali confirmaberis.

Pf. 50.

Vide in 1. parte, die 21. Decembris, ubi plu-
 ra de sancto Thoma, & de Evangelio hodiern-
 no, quæ huc commodè referri possunt; sicut
 & quæ passim de fide & de pace, ac in primis,
 occasione pacis à Christo datæ, cum acceptas
 monstraret plagas, hæc satis opportuna vi-
 detur.

Pax in pugna.

In 3. parte, Feria 4. hebdomada decima.

AD verba verò Epistolæ, quæ hoc ipso die
legitur.

Hæc est Victoria, qua vincit mundum, fides nos-
tra. 1. Ioan. 5.

Considerari potest hæc

VERITAS PRACTICA.

Quanta olim erat fidelium gloria, mundum
vincere; tanta modò est ignominia, vinci
à mundo.

RATIO petitur à fortitudine vel debilitate
mundi, de qua si dici potest, quod quàm olim fortis
erat, tam modò est debilis, vere etiam dici potest,
quod quanta olim erat fidelium gloria, mundum
vincere: tanta est modò ignominia, vinci à
mundo.

Sed verum est dicere quod: quàm olim man-
aus erat fortis, tam modò est debilis.

Ergo eò verè sequitur quod, quanta olim erat
fidelium gloria mundum vincere: tanta modò est
ignominia, vinci à mundo. Quod certe diligen-
ter esset advertendum eò cavendum.

AD primam propositionem, explanari pri-
 mò debet, quid sit mundum vincere, vel
 ab eo vinci. Nempe in negotio fidei, religio-
 nis, castitatis, aut alicujus virtutis, à mundo
 expugnata, si non obstante quavis expugna-
 tione, virtus servetur, vincitur mundus: si ve-
 rò virtus cedat vitio, tunc mundus vincit.
 Deinde verò exponendum est, quod ille ip-
 se mundus, qui olim fidem & religionem ex-
 pugnavat, modò etiam illam in pugnet, &
 nobis modò cum ipso sic est decertandum
 quotidie, ut vincamus vel vincamur: vel vir-
 tuti vitium, vel virtus cedat vitio. Denique
 quàm verum illud sit, quod si modò mundus
 tam est debilis, quàm olim erat fortis, tanta
 est ignominia nunc ab eo vinci, quanta olim
 erat eum vincere, gloria; Nam oppositorum
 eadem est ratio, si gloria victori est, quod for-
 tiorem vincat, ignominia victi est, quod à de-
 bilitate vincatur: Et quanta est illius glòria,
 tanta est istius ignominia, si præcipue quan-
 ta est hostis devicti fortitudo, tanta fuerit
 vincens debilitas? Si Davidi puero glorio- 1. Reg. 17.
 sum fuit in funda & lapide Gygantem illum
 profternere, qui omni ex parte videbatur eo,
 superior, nonne huic tam ignominiosum fuit
 sic profterni? Quid Samsonis victorias illu-
 striores reddidit, nisi quod ille unus una mâ-
 dibula asini, mille viros interfecit? Quid verò
 ad eius ignominiam turpius quam quod ille
 ipse Samson ab una Dalila vinceretur? Hoc
 sensit ille Abimelech, qui cum multis glorio- 1. Iud. 16.
 sè contrivisset, tum ab una pereussus muliere,
 suo se exposuit occidendum armigero, Ne di-
 catur, inquit, quod à femina interfectus sum.
 O si à carno sic vinci timeremus?

Ad secundam verò propositionem, latè pa-
 teret dicendi campus de antiquis persecutori-
 bus fidei, quàm varii fuerint, quàm crudeles,
 quàm omni modo fortes ad expugnandos;
 quosque fideles, qui tamen ex omni sexu, &
 ætate fideles sævientem in se totum mundum
 devicerunt, ut præclare sanctus Cyprianus ad
 ipsos Martyres & Confessores lætationem diri-
 gens: Tolerastis usque ad consummationem glo- 1. 2. Ep. 6.
 ria, durissimam quaestionem: nec cessistis suppli-
 cis, sed vobis potius supplicia cesserunt. Etenim do-
 lozibus,

lōvibus, quem tormenta non dabant, corona dederunt. Laniena gravior ad hoc diu perseveravit, non ut stantem fidem dejiceret, sed ut homines Dei ad Deum velocius mitteret: Vidit admirans presentium multisudo calasse certamen, certamen Dei, certamen spirituale, praelium Christi: stetit servos eius voce libera, mente incorrupta, virtute divina, telis secularibus nudos sed armis fidei ardentis armatos. Sieterunt torti torquentibus fortiores, & pulsantes ac laniantes ungulas pulsata ac laniata membra vicerunt: Inexpugnabilem fidem superare non potuit saviens diu plaga repetita, quamvis rupta compage viscerum, torquerentur in servis Dei jam non membra, sed vulnera.

Mult. Sic alii passim Patres & Sacri Historici, ex quibus satis patet, quam olim esset fortis mundus, qui fidem & fideles expugnabat: Quod Christus Dominus uno verbo manifeste declaravit, cum dixit suis, *tanquam oves in medio luporum a se mitti*. Videtur, quantis partibus, si de pugnando agitur, lupus ove sit fortior? sic erat mundus supra fideles, sic fideles a mundo velut oves a lupis discerpebantur.

Nunc vero quam sit debilis ille ipse mundus, qui vel fidem subsannat, vel pietatem irridet, vel quocunque modo te ad se allicit, ut te suis potius cōformet dictis & factis, quam Evangelicis consiliis; tam facile est agnosce-re, quam in promptu est experiri nihil aliud profus esse, quam unius aut alterius ridiculū verbum in te prolatum. Nulla hic carnificinae, nulla tormentorū conminationes, nulla hic exilia, nulli carceres, nulla ne quidem bonorum publicatio, vel jactura. Dic quid times a mundo, qui times mundum? Quid tandem in te se vriet, quid minatur, quid nocebit? Minus, inquis, bene de te sentiet & loquetur; Hoc unum scilicet in te potest, hoc te uno tecum pugnat, hoc te uno terret, hoc te uno vincit. Hic est jam mundus, cum quo pugnamus, nempe Illud minus bene sentiri & dici de nobis. Itane vero hoc solum? Itane vero solum hoc quam sit debile, quam sit infirmum, quam sit nullum, non videas?

Primo enim forte falsum est, quod tibi fingis, falsum est, quod de te homines minus bene sentiant, mera est animi tui fictio & suspicio, nocturnus est timor, & vana mentis conturbatio. Sed esto, ut dicis, minus bene de te sentient; quid tandem illud minus bene? quid grave admodum & truculentum in illo

minus bono de te sensu? An forte infamiam contrahis? an de honore decedit aliquid apud quosvis bene sentientes? an de aliquo dignitatis gradu dejeceris? an tibi peribit aliquid? nihil planè. Quid tādē igitur mali aut quid minus boni in illo minus bono de te sensu?

Et demus sanè aliquid esse incommodi, quandoquidem ita sentis: Sed quale illud tādē, quam exiguum & quam nullum præ tormentis illis, quæ Fideles olim premebant & direxabant. Confer illud incommodum tuum cum sævientibus belluis, cum catastis, cum rotis aculeatis, cum ignitis cratibus, & sexentis tormentorum generibus, quibus fides Christianorum tentabatur; nonne erubescas in illa tui damni, si quod sit, temporalis contentione facta cum illis tam variis & tam diris suppliciis? Nonne agnosces tam debilem nunc esse mundum, ut tibi verè noceat, quam olim erat potens ad omnem inferendam injuriam? Et tamen illi mundo cedis? illi tam debili, tam infirmo te subicis, quem pueri & puellæ tam robustum & potentem device-runt! Tu à prima ætate imbutus præceptis Christianis, tu tot præventus gratis, tot Sacramentis roboratus, tot munitus consiliis, tot instructus armis, expavescis ad metum unius verbuli! O pudorem! ô probrium! ô vecordiam!

Hinc ergo evidenter patet, quod, quanta olim erat fidelium gloria, mundum vincere: tanta modo est ignominia, vinci a mundo; quia quam olim erat mundus fortis ad pugnam & victoriam, tam modò est fractus & debilis, a quo certè sic vinci non minus est ignominiosum, quam olim esset gloriosum cōtra eius potentiam pugnare & vincere. *Glorio- Ps. 4.*
si mei ad ignominiam! Quæ in vulgatis legi- mus, filii hominum usquequo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem & queritis mendacium? sic Hebræa reddunt, Filii viri, usquequò gloriosi mei ad ignominiam, diligentes vanitatem queritis mendacium? quasi dicereut, vos qui estis eorum filii & posteri, qui tã præclare & gloriose se gesserunt in expugnanda & vincenda mundi potentia, quomodo nunc eius vanitati tã ignominiose ceditis, ut cū pro veritate, quã profitemini, perdenda essent terrena omnia, vos cœlestia potius omnia perditis, pro vanitate & mēdacio quod cōlectamini. Hæc est certè tanta ignominia, quanta fuisset gloria, si, qualis viròs decet, generosus pugnassetis.
H h. 3, Et ne-

Et ne forte putes majorem olim fuisse gratiam, qua fideles certarent & vincerent, audi *Serm. 1. de sanctum Chrysostomum*: Habes Christiane Martyr. conscientia arma quibus hostem expugnes: ha- les fortissima tela quibus inimicum debelles. Quantam illi patientiam in perituris corporibus ostenderunt, tantam nos in passionibus irrationa- *Hb. 2. 4. de* bilibus continentiam demonstremus. Potens au- *7. Mach.* tem est Deus, ut praestet, vos omnes per eandem fi- dem, ad parem gloriam pervenire.

Ep. 30. ad Sabin. Paulo expressius verò contra hanc igna- viam, quæ mundo cedit sanctus Ambrosius disserens: Equidem doleo, inquit, tantam esse in mendacio observantiam, in veritate negligenti- am, ut confundantur plerique attentiores ad Sacro-sanctam religionem videri, non conside- rantes vocem dicentis, qui me confusus fuerit, coram hominibus, confundam & ego eum coram Patre meo qui in caelis est. Et quæ plura profe- quitur.

Egregius verò est in hoc argumento Picus Mirandulanus, Epistola secunda ad Nepo- tem, unde excerpta hæc nonnulla sunt, con- tra mundum sive mundanos, qui bonos à bo- no avocant. A quibus, inquit, si potas quò ten- dant, quò sua studia, opera, curas referant, quem denique finem sibi praestituerint, in cuius adeptio- ne felices futuri sint; aut nihil omnino habebunt quod respondeant, aut pugnancia secum, contro- versaque sibi ipsis verba, velut phanaticorum deliramenta loquentur. Neque enim sciunt ipsi- met quid agant: sed more eorum, qui fluminibus innatant male importata consuetudinis vi, quasi torrentis impetu feruntur, & hinc cacante eos nequitia, inde ad malum Satana extimulante, ruunt precipites in omne facinus, cæci duces cao- rum, donec improvisa eos occupet mors, & dica- tur eis: Amice, hac nocte repetunt animam tuam à te. Hac autem qua parasiti, cujus erunt? Tunc his invident quos despexerunt, laudant quos de- riserunt, & imitari eos vellent cum non possunt, quos dum poterant sequi, persequi maluerunt.

Obde igitur, fili carissime, auribus ceras, & quidquid dixerint, quidquid senserint homines de te, pro nihilo habens, solum iudicium Dei spe- ctans, qui reddet unicuique secundum opera sua. Scriptum est, nolite timere qui corpus possunt oc- cidere, sed animam potest mittere in gehennam: Quando minus hi tibi timendi sunt, qui nec cor- pori tuo possunt nocere, nec animæ, qui si nunc tibi detrahunt ex ratione vivendi, nihil detrahent minus, si relicta virtute, vitiis obruaris, non quia

illis vitium displicet, sed quia detrahendi vitium illis semper placet. Si insanos eos esse non dubitas, qui virtuti detrahunt tua, & Christianam vi- tam, hoc est sapientiam, insaniam vocant, cogita quanta tua esset insania, de insanorum iudicio à recto viro instituto dimoveri: cum error omnis, emendatione tollendus, non imitatione augendus est. De illorum nequitia atque miseria quantum ipse debeas Deo, perpende qui sedentem in umbra mortis illuminavit, & de illorum casu transla- tum, qui in densissimis tenebris devit, huc illuc sine luce bacchantur, filius lucis associavit. Sonet vox illa Domini sua visissima in auribus tuis sem- per; sine mortuos sepelire mortuos suos, tu me sequere. Si bene viventem te homines lau- dent, porro hac virtus tua, quatenus quidem vir- tus est, similem te Christo facit, sed quatenus lau- data est, facit dissimilem, qui premium sua vir- tutis ab hominibus mortem crucis accepit.

Hæc ille & multò plura, quibus hoc unum ad praxim pugnae inferendæ, & referendæ vi- ctoriae, potest addi ex Propheta, quod sæpe jam aliàs est propositum: Dominus Deus auxi- liator meus, ideo non sum confusus: ideo posui faci- em meam ut Petram durissimam, & scio quo- niam non confundar: Iuxta est qui justificat me, quis contradicet mihi? Stemus simul, quis est ad- versarius meus? accedat ad me. Ecce Dominus meus auxiliator meus, quis est qui condonnet me? Quasi diceret, quisquis ille sit, contem- nendus est, nec audiendus: Et quidquid tan- dem producat ad me impugnandum, hoc uno retunderetur quod mecum est Christus, si- ve ad exemplum quod sequar, si ve ad auxi- lium quod me præveniat & sequatur.

Vide in 1. parte Dominicam secundam Adventus, & Feriam 4. infra hebdomadam sextam post Epiphaniam. In 2. parte Feriam sextam infra hebdomadam primam. Qua- dragesima: & Sabbatum infra ejusdem heb- domadam quartam. In 3. parte Feriam sex- tam infra hebdomadam secundam post o- ctavam Pentecostes. Ibidemque totam hebdomadam duodecimam, ac præcipuè in postremis Feriis.